ଦିଗମ୍ବର ଅଧର ପାଟିଲ

ବନାମ

ଦେବରାମ ଗିରଧର ପାଟିଲ (ମୃତ) ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ

ଫେବୃଆରୀ 21, 1995

[କେ. ରାମସ୍ୱାମୀ ଏବଂ ବି. ଏଲ. ହଂସାରିୟା, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ବମ୍ବେ ପ୍ରଜାସ୍ୱତ୍ୱ ଏବଂ କୃଷି ଭୂମି ଅଧିନିୟମ, 1948: ଧାରା 32B, 32G- ସର୍ବାଧିକ ସୀମାରୁ ଅଧିକ ଭୂମିର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଭୂମି ପାଇଁ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ- ଯାହା ପ୍ରଜା କ୍ରୟ କରିପାରିବ- ବିଭାଜନ- ଅଧିକାରର ଅଭିଲେଖରେ ପ୍ରବେଶ ଅନୁଷ୍ଠିତ ବିଭାଜନ- ଭୂମି ନାବାଳକ ପୁଅର ଏବଂ ପିତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଚାଷ କରାଯାଉଥିବା ଭୂମି- ଯଦିଓ ଏହାକୁ ପାରିବାରିକ ସମ୍ପତ୍ତି ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ, ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ଧାରଣ କରିଥାଏ- ଭୂମି ଧାରଣ ଗଣନା ପାଇଁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତିପ୍ରେରଣ ଆଦେଶ- ବଜାୟ ରଖାଯାଇଛି ।

ପ୍ରତିବାଦୀମାନେ ବମ୍ବେ ପ୍ରଜାସ୍ୱତ୍ୱ ଏବଂ କୃଷି ଭୂମି ଅଧିନିୟମ, 1948 ର ଧାରା 32G ଅଧୀନରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ 8 ଏକର ଏବଂ 26 ଗୁଣ୍ଠ କ୍ରୟ ପାଇଁ ଦେୟ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାକୁ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ, ଯାହା ସ୍ୱୀକାରଯୋଗ୍ୟ ଭାବରେ ପ୍ରଜା ଭାବରେ ସେମାନଙ୍କ ଦଖଲରେ ଥିଲା । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 1 ଙ୍କ ପାଖରେ 54 ଏକର ଭୂମି ଥିଲା, ଅର୍ଥାତ୍ ସର୍ବାଧିକ 48 ଏକରରୁ ଅଧିକ, ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ସେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଠାରୁ ଉକ୍ତ ଭୂମି କିଣିବାର ଅଧିକାରୀ ନଥିଲେ ।

ଆବେଦନରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣର ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ରାୟ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ମୌଖିକ ପ୍ରମାଣ ସହିତ ଅଧିକାର ଅଭିଲେଖରେ ଥିବା ପ୍ରବେଶଗୁଡ଼ିକ ସ୍ଥାପିତ କରେ ଯେ ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 1 ଏବଂ ତାଙ୍କ ଭାଇଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ବିଭାଜନ ଥିଲା; ଏବଂ ଏହା ଅନୁମାନ କରାଯାଏ ଯେ ନାବାଳକ ପୁଅର ଭୂମି ଏବଂ ତାଙ୍କ ପିତା ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 1 ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଚାଷ କରାଯାଇଥିବା ଭୂମି ଏକ ପ୍ରଜା ଭାବରେ କିମ୍ବା ମିଳିତ ପରିବାରର ସଦସ୍ୟ ଭାବରେ ଧାରଣ କରାଯାଇଥିଲା, ଧାରଣ କରାଯାଇଥିବା ମୋଟ ଭୂମି ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସୀମାରେ ଥିଲା ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 1 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 32B ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଉକ୍ତ ଭୂମି କ୍ରୟ କରିବାର ଅଧିକାରୀ ଥିଲେ । ତଦନୁସାରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ମାମଲାତଦାରଙ୍କୁ ଧାରା 32-G ଅଧୀନରେ ତଦନ୍ତ ପରିଚାଳନାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟ ସ୍ଥିର କରିବା ପାଇଁ ମାମଲାକୁ ପ୍ରତିପ୍ରେରଣରେ ନେଇଥିଲେ । ସେଥିପାଇଁ ଏହି ଆବେଦନ କରାଯାଇଛି । ଆବେଦନକାରୀ ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 1 ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଧିକୃତ ଆରୋପିତ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏକ ସମକାଳୀନ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଥିଲା; ଯେ ନାବାଳକ ପୁଅର ଆରୋପିତ ପ୍ରତିବାଦୀ-ପ୍ରଜାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଧାରଣ କରାଯାଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବା ଉଚିତ ଏବଂ ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 1 ଏବଂ ତାଙ୍କ ଭାଇଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କଥିତ ବିଭାଜନ କୌଣସି ଲିଖିତ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇନାହିଁ ।

ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରି, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ କହିଲେ:

1. ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ତାଙ୍କ ଉପସଂହାରରେ ଠିକ୍ ଥିଲେ ଯେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ଭାଇଙ୍କୁ ଆବଣ୍ଟିତ ଭୂମିକୁ ବାଦ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ । ଯଦି ସେହି ଭୂମିକୁ ବାଦ ଦିଆଯାଏ, ତେବେ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ଉପସଂହାର ଏହିକି ଯେ ପ୍ରତିବାଦୀ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସୀମା

ମଧ୍ୟରେ ଥିଲେ । ଫଳସ୍ୱରୂପ ସେ ଏହି ଆଇନର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ମାଲିକ ଥିବା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଭୂମି କିଣିବାର ଅଧିକାରୀ ଅଟନ୍ତି କାରଣ ସେ ବମ୍ବେ ପ୍ରଜାସ୍ୱତ୍ତ୍ୱ ଏବଂ କୃଷି ଭୂମି ଅଧିନିୟମ, 1948 ର ଧାରା 32 ଅଧୀନରେ କର୍ଷକ ତାରିଖରେ ଜଣେ ବିବେଚିତ ପ୍ରଜା ଅଟନ୍ତି । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ପୁନଃପ୍ରେରଣ ଆଦେଶରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ, ପ୍ରତିବାଦୀ ଭୂମି ଉପରେ ଅଛନ୍ତି କି ନାହିଁ, ତାହା ଧାରଣ ଗଣନା କରିବା ସମୟରେ ବିଚାର କରାଯିବ ।

2. ସ୍ୱୀକାର୍ଯ୍ୟ ବିଷୟ, ଧାରା 32 B ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ପ୍ରତିପାଦିତ କରେ ଯେ ମାଲିକ ଭାବରେ କିମ୍ବା ପ୍ରଜା ଭାବରେ ଧାରଣ କରାଯାଇଥିବା ଭୂମିକୁ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସୀମା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ବିଚାରକୁ ନିଆଯିବା ଉଚିତ ଏବଂ ଯଦି ମାଲିକ କିମ୍ବା ପ୍ରଜା ଭାବରେ ଧାରଣ କରାଯାଇଥିବା ଭୂମି ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ଥାଏ, ତେବେ ସେ ପ୍ରଜା ଭାବରେ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଧାରଣ କରାଯାଇଥିବା ଭୂମି କିଣିବାକୁ ହକଦାର ହେବେ । ସ୍ୱୀକାରଯୋଗ୍ୟ, ପ୍ରତିବାଦୀ 36 ଏକର 1 ଗୁଣ୍ଠ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭୂମିର ମାଲିକ ଥିଲେ । ବିବାଦର କ୍ଷେତ୍ର କେବଳ ତାଙ୍କ ନାବାଳକ ପୁଅଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଧାରଣ କରାଯାଇଥିବା ଭୂମି ଏବଂ ତାଙ୍କ ଭାଇଙ୍କୁ ଏକ ବିଭାଜନରେ ଆବଣ୍ଟିତ ଭୂମି ସମ୍ବନ୍ଧରେ । ପୁଅର ଭୂମି ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ଏପରିକି ଏହା ଧରିନେବା ଯେ ଏହା ଅଧିନିୟମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ଏକ ମିଳିତ ପାରିବାରିକ ସମ୍ପତ୍ତି ଏବଂ ଏହା ତାଙ୍କ ଅଧିକାରରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ, ତଥାପି ସେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ଅଛନ୍ତି, ଯଥା, 43 ଏକର 35 ଗୁଣ୍ଠ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଯଥାର୍ଥ କହିବାନୁଯାୟୀ ସେ ନିଜ ନାବାଳକ ପୁଅ ତରଫରୁ ଏହାକୁ ଚାଷ କରିଥିଲେ ।

3. ବିଭାଜନର ତଥ୍ୟକୁ ପ୍ରମାଣ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତିବାଦୀ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଭାଇଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ମୌଖିକ ପ୍ରମାଣର ସମର୍ଥନରେ ଅଧିକାର ଅଭିଲେଖରେ ଥିବା ପ୍ରବେଶ ହେଉଛି ଏକ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଲିଖିତ ସାକ୍ଷ୍ୟ । ଏପରିକି ତାଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟରେ, ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ଭାଇ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ କହିଥିଲେ ଯେ ଏକ ବିଭାଜନ ଥିଲା କିନ୍ତୁ ସେ କେଉଁ ତାରିଖ ଓ ବର୍ଷରେ ବିଭାଜନ କରାଯାଇଥିଲା କିମ୍ବା ବିଭାଜନର ଦଲିଲ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇନଥିଲା । ହିନ୍ଦୁ ଆଇନ ଅଧୀନରେ ଏହା ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ ଯେ ବିଭାଜନ ଏକ ପଞ୍ଜୀକୃତ ବଣ୍ଟୁଆର ପତ୍ର ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ଉଚିତ । ଏପରିକି ଏକ ପାରିବାରିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ମଧ୍ୟ ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିଭାଜନକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ଏବଂ ଏକ ପୃଥକ ଅଂଶ ଏବଂ ଉପଭୋଗର ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ । ସେହି ପରିସ୍ଥିତି ଅଧୀନରେ ଯେତେବେଳେ ଅଧିକାରର ଅଭିଲେଖରେ ପ୍ରବେଶ ଦ୍ୱାରା ବିଭାଜନର ତଥ୍ୟ ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଥିଲା, ଯାହା କାର୍ଯ୍ୟଧାରା ସରକାରୀ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ବଜାୟ ରଖାଯାଇଥିଲା, ଏହାର ସଠିକତା ଉପରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଯାଇନଥିଲା, ଏହା ଭାଇଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ମୌଖିକ ପ୍ରମାଣକୁ ସମର୍ଥନ କରୁଛି ଏବଂ ଏହାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଆଶ୍ୱାସନା ଦେଉଛି ।

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା: ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 2653/1972

ଏସ.ସି.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 1097/1968 ରେ ବମ୍ବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ତା 26.4.72 ରିଖର ରାୟ ତଥା ଆଦେଶରୁ

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଦେବେନ୍ଦ୍ର ସିଂହ ।

ପ୍ରତିବାଦୀମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଭି. ଏନ. ଗଣପୁଲେ ଏବଂ ସୁଶ୍ରୀ ଉର୍ମିଳା ସିରୁର ।

ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା:

ପ୍ରତିସ୍ଥାପନକୁ ମଞ୍ଜୁର କରାଗଲା ।

ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଏହି ଆବେଦନ 26 ଏପ୍ରିଲ, 1972 ରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 1097/1968 ରେ ବମ୍ବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଛି ।

ପ୍ରତିବାଦୀମାନେ ବମ୍ବେ ପ୍ରଜାସ୍ୱତ୍ତ୍ୱ ଏବଂ କୃଷି ଭୂମି ଅଧିନିୟମ, 1948 ର ଧାରା 32G ଅଧୀନରେ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ, (ସଂକ୍ଷେପରେ, 'ଅଧିନିୟମ') ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ 8 ଏକର 26 ଗୁଣ୍ଠ ଭୂମି କିଣିବା ପାଇଁ ଦେୟ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାକୁ ଯାହା ସ୍ୱୀକାରଯୋଗ୍ୟ ଭାବରେ ଜଣେ ପ୍ରଜା ଭାବରେ ତାଙ୍କ ଦଖଲରେ ଥିଲା । ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ନିମ୍ନ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 1 ଙ୍କ ପାଖରେ 54 ଏକର ଭୂମି ରହିଛି । ଅନ୍ୟ ଶବ୍ଦରେ 48 ଏକରରୁ ଅଧିକ, ଯାହା ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସୀମାରେ ରହିଛି । ତେଣୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଠାରୁ ଉକ୍ତ ଭୂମି କିଣିବାର ଅଧିକାର ତାଙ୍କର ନଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉପନୀତ ଉପସଂହାର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଆଇନ, ଯଥା, ହିନ୍ଦୁ ଆଇନ ଏବଂ ଅଭିଲେଖରେ ଥିବା ପ୍ରମାଣ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟର୍ଥ ହୋଇଥିଲା ।

ଏହି ମାମଲାରେ ଆମ୍ଭେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ନାବାଳକ ପୁଅଙ୍କ ଅଧୀନରେ ଥିବା 7 ଏକର 34 ଗୁଣ୍ଠ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭୂମି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ବିଭାଜନ ସମୟରେ ରାମ ଚନ୍ଦର ନାମରେ ତାଙ୍କ ଭାଇଙ୍କ ଅଂଶକୁ ଆବଣ୍ଟିତ ହୋଇଥିବା ଭୂମି ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା କରୁଛୁ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ରାୟ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 32B ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଦ୍ୱାରା, ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସୀମାର କ୍ଷେତ୍ର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାରେ ଭୂମି ଯାହା କେବଳ ଜଣେ ମାଲିକ ଏବଂ ପ୍ରଜା ଭାବରେ ପ୍ରତିବାଦୀ ଧାରଣ କରିଥିଲେ ତାହାକୁ ବିଚାରକୁ ନିଆଯିବା ଉଚିତ । ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କ ନାବାଳକ ପୁଅର ଚାଷ କରାଯାଉଥିବା ଭୂମି ଭଡ଼ାଟିଆ ଭାବେ ନୁହେଁ, ବରଂ ତାଙ୍କ ନାବାଳକ ପୁଅର ଅଭିଭାବକ ଭାବେ ଥିଲା । ତାଙ୍କ ଭାଇଙ୍କୁ ଆବଣ୍ଟିତ ଭୂମି ଅଧିକାର ଅଭିଲେଖରେ ଥିବା ପ୍ରବେଶ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ମୌଖିକ ପ୍ରମାଣ ଏବଂ ସେହି ପ୍ରବେଶ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା ଯେ ତାଙ୍କ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଭାଇ ରାମ ଚନ୍ଦରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିଭାଜନ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏହିପରି ଉକ୍ତ ଭୂମି ବାଦ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏପରିକି ତାଙ୍କ ନାବାଳକ ପୁଅର ଭୂମି ଏବଂ ପ୍ରତିବାଦୀ ଦ୍ୱାରା ଚାଷ କରାଯାଉଥିବା ଭୂମିକୁ ଜଣେ ପ୍ରଜା କିମ୍ବା ଯୌଥ ପରିବାରର ସଦସ୍ୟ ଭାବେ ବିବେଚନା କରାଯାଉଥିଲା ବୋଲି ଧରିନେଲେ ମଧ୍ୟ, ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ଅଧୀନରେ ଥିବା ମୋଟ ଭୂମି ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ, ସେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 32B ଅଧୀନରେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଜା ଭାବରେ ଚାଷ କରାଯାଉଥିବା 8 ଏକର 26 ଗୁଣ୍ଠ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଭୂମି କିଣିବାର ଅଧିକାରୀ ଅଟନ୍ତି । ତଦନୁସାରେ, ଏହା ମାମଲାତଦାରଙ୍କୁ ଧାରା 32G ଅଧୀନରେ ତଦନ୍ତ ପରିଚାଳନାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟ ସ୍ଥିର କରିବା ପାଇଁ ମାମଲାକୁ ପଠାଇ ଦେଇଥିଲେ । ତେଣୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଏହି ଆବେଦନଟି ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେ ନିମ୍ନରେ ଥିବା ତିନୋଟି ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଯଥା, ମାମଲାତଦାର, ଅପିଲ ପ୍ରାଧିକାରୀ ଏବଂ ଭୂମି ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଏକା ସାଙ୍ଗରେ ରାୟ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ପ୍ରତିବାଦୀ 54 ଏକର 23 ଗୁଣ୍ଠ ଦଖଲରେ ଥିଲେ । ଅନ୍ୟ ଶବ୍ଦରେ କହିଲେ, ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସୀମାଠାରୁ ଅଧିକ । ଏହା ପ୍ରମାଣର ମୂଲ୍ୟାୟନ ଉପରେ ଆଧାରିତ ତଥ୍ୟର ଏକ ସନ୍ଧାନ । ତେଣୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 227 ଅଧୀନରେ ପୁନଃ ନିରୀକ୍ଷଣ କ୍ଷମତା

ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ସମୟରେ ନିମ୍ନରେ ଥିବା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟର ଫଳାଫଳକୁ ବିପରୀତ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରମାଣର ମୂଲ୍ୟାୟନ ଆରମ୍ଭ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେ ବ୍ୟକ୍ତିର ସଂଜ୍ଞାରେ ମିଳିତ ପରିବାର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଏବଂ ଏହି ଅଧିନିୟମ ସୂଚିତ କରେ ଯେ ନାବାଳକ ପୁଅର ଭୂମି ପ୍ରତିବାଦୀ-ପ୍ରଜାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଧାରଣ କରାଯାଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବା ଉଚିତ । ଯଦି ସେହି ଭୂମିକୁ ସାମିଲ କରାଯାଏ, ତେବେ ଏହା ସୀମା ବାହାରେ ରହିବ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେ ପ୍ରତିବାଦୀ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଭାଇ ରାମ ଚନ୍ଦରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ବିଭାଜନ କୌଣସି ଲିଖିତ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇନାହିଁ ଯାହା ପ୍ରତିବାଦୀ ପାଖରେ ଅଛି ବୋଲି ଦାବି କରାଯାଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ରାମ ଚନ୍ଦର ଏହାକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲେ । ତେଣୁ, ନିମ୍ନରେ ଥିବା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯାଇଥିବା ସମକାଳୀନ ଫଳାଫଳକୁ ପାଲଟାଇବାରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଠିକ୍ ନଥିଲେ ।

ଯୁକ୍ତିରେ ଆମ୍ଭେ କୌଣସି ଦମ୍ଭ ପାଉନାହୁଁ । ସ୍ୱୀକାର୍ଯ୍ୟ ବିଷୟ, ଧାରା 32B ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ପ୍ରତିପାଦିତ କରେ ଯେ ମାଲିକ ଭାବରେ କିମ୍ବା କେବଳ ଜଣେ ପ୍ରଜା ଭାବରେ ଧାରଣ କରାଯାଇଥିବା ଭୂମିକୁ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସୀମା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ବିଚାରକୁ ନିଆଯିବା ଉଚିତ ଏବଂ ଯଦି ମାଲିକ କିମ୍ବା ପ୍ରଜା ଭାବରେ ଧାରଣ କରାଯାଇଥିବା ଭୂମି ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ଥାଏ, ତେବେ ସେ ପ୍ରଜା ଭାବରେ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଧାରଣ କରାଯାଇଥିବା ଭୂମି କିଣିବାକୁ ହକଦାର ହେବେ । ସ୍ୱୀକାରଯୋଗ୍ୟ, ପ୍ରତିବାଦୀ 36 ଏକର 1 ଗୁଣ୍ଠ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭୂମିର ମାଲିକ ଥିଲେ । ବିବାଦର କ୍ଷେତ୍ର କେବଳ ତାଙ୍କ ନାବାଳକ ପୁଅଙ୍କ ଅଧୀନରେ ଥିବା ଭୂମି ଏବଂ ତାଙ୍କ ଭାଇ ରାମ ଚନ୍ଦରଙ୍କୁ ଏକ ବିଭାଜନରେ ଆବଣ୍ଟିତ ଭୂମି ସମ୍ବନ୍ଧରେ । ପୁଅର ଭୂମି ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ଏପରିକି ଏହା ଧରିନେବା ଯେ ଏହା ଅଧିନିୟମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ଏକ ମିଳିତ ପାରିବାରିକ ସମ୍ପତ୍ତି ଏବଂ ଏହା ତାଙ୍କ ଅଧିକାରରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ, ତଥାପି ସେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ଅଛନ୍ତି, ଯଥା, 43 ଏକର 35 ଗୁଣ୍ଠ ମଧ୍ୟରେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଯଥାର୍ଥ ରାୟ ଅନୁଯାୟୀ ସେ ନିଜ ନାବାଳକ ପୁଅ ତରଫରୁ ଏହାକୁ ଚାଷ କରିଥିଲେ । ପ୍ରତିବାଦୀ ଭାଇଙ୍କୁ ଆବଣ୍ଟିତ ଭୂମି ବିଷୟରେ, ନିମ୍ନ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦୁଇଟି ଆଧାରରେ ଏହାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିଲେ, ଯଥା, ରାଜସ୍ୱ ଅଭିଲେଖର ଚାଷ ସ୍ତମ୍ଭରେ, ଏହା ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ଯେ ପ୍ରତିବାଦୀ ଭୂମି ଚାଷ କରିଥିଲେ ଏବଂ ବିଭାଜନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କୌଣସି ଲିଖିତ ସାକ୍ଷ୍ୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇନଥିଲା । ନିମ୍ନରେ ଥିବା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଅଧିକାରର ଅଭିଲେଖରେ କିମ୍ବା ବିଭାଜନର ତଥ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ ବିଷୟରେ ବିଜ୍ଞାପନ ଦେଇନଥିଲେ, ଯେତେବେଳେ କି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ବିଷୟକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇଛନ୍ତି, ଯାହା ଆମ୍ଭ ବିଚାରରେ ଯଥାର୍ଥ ଭାବରେ ଧ୍ୟାନରେ ରଖାଯାଇଥିଲା । ବିଭାଜନର ତଥ୍ୟକୁ ପ୍ରମାଣ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତିବାଦୀ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଭାଇଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ମୌଖିକ ପ୍ରମାଣର ସମର୍ଥନରେ ଅଧିକାର ଅଭିଲେଖରେ ଥିବା ପ୍ରବେଶଟି ଏକ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଲିଖିତ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଅଟେ । ରାମ ଚନ୍ଦରଙ୍କ ପ୍ରମାଣରେ ମଧ୍ୟ ସେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ କହିଥିଲେ ଯେ ଏକ ବିଭାଜନ ହୋଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ସେ ବିଭାଜନର ତାରିଖ ଏବଂ ବର୍ଷ କହିପାରିଲେ ନାହିଁ କିମ୍ବା ବିଭାଜନର ଦଲିଲ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇନଥିଲା । ହିନ୍ଦୁ ଆଇନ ଅଧୀନରେ ଏହା ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ ଯେ ବିଭାଜନ ଏକ ପଞ୍ଜୀକୃତ ବଣ୍ଟୁଆର ପତ୍ର ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ଉଚିତ । ଏପରିକି ଏକ ପାରିବାରିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ମଧ୍ୟ ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିଭାଜନକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ଏବଂ ଏକ ପୃଥକ ଅଂଶ ଏବଂ ଉପଭୋଗର ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ । ସେହି ପରିସ୍ଥିତି ଅଧୀନରେ ଯେତେବେଳେ ଅଧିକାର ଅଭିଲେଖରେ ପ୍ରବେଶ ଦ୍ୱାରା ବିଭାଜନର ତଥ୍ୟ ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଥିଲା, ଯାହା କାର୍ଯ୍ୟର ସରକାରୀ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ବଜାୟ ରଖାଯାଇଥିଲା, ଏହାର ସଠିକତା ଉପରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଯାଇନଥିଲା, ଏହା ଭାଇଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ମୌଖିକ ପ୍ରମାଣକୁ ସମର୍ଥନ କରୁଛି ଏବଂ ଏହାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଆଶ୍ୱାସନା ଦେଉଛି ।

ତେଣୁ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ତାଙ୍କର ଉପସଂହାରରେ ଠିକ୍ ଥିଲେ ଯେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ଭାଇ, ଯଥା, ରାମ ଚନ୍ଦରଙ୍କୁ ଆବଣ୍ଟିତ ଭୂମିକୁ ବାଦ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ । ଯଦି ସେହି ଭୂମିକୁ ବାଦ ଦିଆଯାଏ, ତେବେ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ଉପସଂହାର ଏହିକି ଯେ ପ୍ରତିବାଦୀ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ଥିଲେ । ଫଳସ୍ୱରୂପ ସେ ଆଇନର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ମାଲିକ ଥିବା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଭୂମି କିଣିବାର ଅଧିକାରୀ ଅଟନ୍ତି କାରଣ ସେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 32 ଅନୁଯାୟୀ କର୍ଷକ ତାରିଖରେ ଜଣେ ବିବେଚିତ ପ୍ରଜା ଅଟନ୍ତି । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ପୁନଃପ୍ରେରଣ ଆଦେଶରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ, ପ୍ରତିବାଦୀ ଭୂମି ଉପରେ ଅଛନ୍ତି କି ନାହିଁ, ତାହା ଧାରଣ ଗଣନା କରିବା ସମୟରେ ବିଚାର କରାଯିବ । ତେଣୁ ଏହି ଆବେଦନ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ଆବଶ୍ୟକ କରୁନାହିଁ । ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ଏହାକୁ ଖାରଜ କରାଯାଉଛି ।

ଜି. ଏନ.

ଆବେଦନ ଖାରଜ ହୋଇଛି ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଂଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଅନୁବାଦିକା : ଶ୍ରୀମତୀ ଜୟା ମୁଖାର୍ଜୀ,
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ